

Sporten in de

Ook in de schilderkunst wordt druk gesport. Onlangs heeft d
In deze editie vindt u de eerste twee

bootsing'. Maar ook toen zou geen enkele moeder, net als tegenwoordig, toestaan dat dit spel binnenshuis gespeeld werd. Stadsbesturen probeerden zelfs het spel te verplaatsen tot buiten de stad. Het modewoord 'malie' voor kolf leverde de naam voor bijvoorbeeld de Utrechtse Maliebaan en het Haagse Malieveld.

De interpretatie van het schilderij wordt hiermee als volgt. Alles op het schilderij verwijst naar de normen en de waarden, de stand en de status van de ouders. De marmeren vloer met de rechte blokken duidt het brede 'rechte' pad aan, recht onder de Mercurius, het pad dat het kind tot ieders gewin in de toekomst hopelijk af zal leggen.

Realistisch ogende schilderijen met dergelijke bijbetekenissen noemen we schijnrealistisch.

In een kamer van een 17e-eeuws grachtenpand zien we twee vrouwen die het gestreken en gevouwen linnengoed uit de kleebrak in de pronkkast leggen. De linker vrouw is waarschijnlijk de vrouw des huizes: haar zwarte jasje is met wit bont afgezet. Beide vrouwen hebben de overrok omgeslagen tegen het vuil worden.

In de kamer zien we ook een kind staan. Zowel meisjes als jongetjes droegen tot circa 6 jaar een lange rok (praktischer bij het verschonen), maar dat het een jongetje is kunnen we zien aan de vierkante kraag. Het ventje staat onder een standbeeldje van Mercurius, god van de kunsten en de wetenschappen en de handel: hij heeft een geldbuidel in de opgeheven hand. Het kind heeft een kolfstok in de hand, de voorloper van de hockeystick. Het tafereel lijkt gegrepen uit het leven van alledag, het lijkt een 'natuurlijke na-

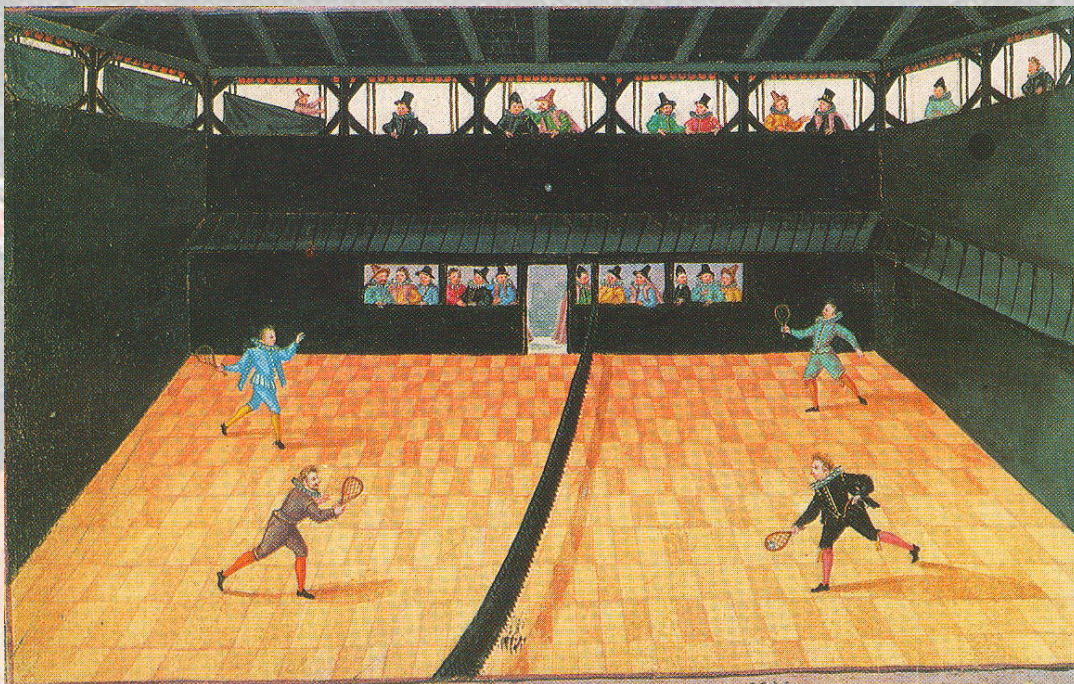

Pieter de Hoogh, 1629-1684
Binnenhuis met vrouwen bij een linnenkast
1663, olieverf op doek, 70 x 75,5 cm
Rijksmuseum Amsterdam

kunst, deel 1

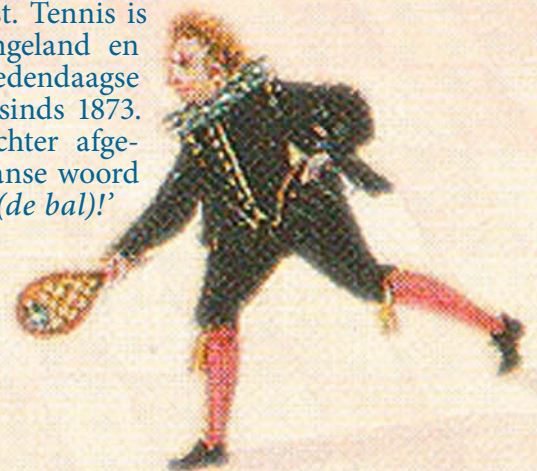
drs. Willy Atema een vierluik over dit onderwerp geschreven.
De delen: het kolfspel en het kaatsen.

Amalia van Solms, de echtgenote van onze stadhouder/koning Frederik Hendrik de latere Engelse koning Karel II om een dubbelspel te spelen tegen twee van haar dochters. Op het Binnenhof lag ook een kaatsbaan, een open baan, die in 1633 vanwege de aanleg van het Plein gesloopt werd. Dat hoeft geen groot gemis geweest te zijn, want binnen een straal van 100 meter lagen nog drie kaatsbanen. In aanvang werd het spel buitenshuis gespeeld, maar later werd het een indoorsport, en daar zullen de weers-

Tweeduizend jaar geleden werd er in India al gebadmintond, getuige een afbeelding gevonden in een Indiase grot. Het balletje was een vrucht waaraan veren waren vastgemaakt. De Chinezen speelden het spel rond diezelfde tijd met geldstukken waaraan veren waren geplakt. In de 16e eeuw stond het spel in Engeland bekend als kinderspel. Het kaatsspel, de voorloper van het huidige tennis, was een geliefde sport aan de Europese hoven. Minstens even belangrijk was het sociale aspect (met name de hapjes en de drankjes). Kaatsen was een sport die ook door vrouwen werd beoefend. Zo verzocht

omstandigheden wel debet aan zijn geweest. Tennis is ontstaan in Engeland en wordt in zijn hedendaagse vorm gespeeld sinds 1873. De naam is echter afgeleid van het Franse woord 'tenez!': 'houd (de bal)!'

Voor meer informatie of het boeken van een spreekbeurt van drs. Willy Atema kunt u mailen naar: willyatema@speakersacademy.eu